

Pupp. 86

KPL. 1.

Adwtamat

Christelliset Ruouret/

Jumalan Seuracunnasa ychtifest/
lyatengin Saarnastolist luettawat.

Jacob. 5. v. 15. 16.

Sillä Bseon rucous paranda sairant/ ja Herra cohenda
händä. Ja jos hän on syndiä tehnyt/ nijn ne hänelle ans
dxi annetan. Tunnuftacat toinen toisellen teidän ricoren/ ja ru
coilcat toinen toisenne edestä/ että te terwet olisitta. Sillä
Wanhurscau rucous woi palio/ cosca se tainen on.

v. 17. 18. Elias oli Ihminen nysä haluisa wicapää cuin me-
fin/ hän rucoili/ ettei pitänyt sataman/ ia ey satanuttan Maan päällä/
colmena Wuotena ia cwtenä cwcautena: Ja hän taas rucoili/ ja
Zatwas andoi saten/ ia Maa castwoi hedelmän.

Präntäty Turusa/ Wuona 1656.

I.

Ennen Saarna luetan Saarnastolis/
Huome Rukous ja Isä
meidän.

II.

Saarnan jälkeen luetan Saarnastolis:
Synnin tunnustus/ joca Saarnan jälkeen.

Lupias **J**Mala/ rakas **T**ai-
walinen **J**sä/ jonga laupiuden päälle ei nyhtän
loppu ole/ sinä joca olet kärsiwäinen/ pitkämie-
linen/ ja swresta **U**rmosta/ anderi annat caicki
pahat tegot/ rixoret ja synnit. **M**e olemma
(sen pahempi) tehnet syndiä/ meidän **J**säim can-
sa/ me olemma wärin tehnet ja ollet **J**Malat-
tomat/ ja sinun mieles rickonet/ **S**inulle ainoal-
le olemme syndiä tehnet/ ja sinun edesäs pahoin
tehnet/ **M**utta älä ajattele meidän endisten paha-
tecoin päälle/ armada sinuas nopiast meidän pääl-
lem/ sillä me olemma sangen wiheliäiseri tullet.
Auta meitä **J**Mala meidän **W**apattajam/
sinun

sinun Nimes Gunnian tähden/ wapada meitä/
ia anna meile caieki meidän Syndim anderi/ ia
anna meille sinun P. Henges armo/ parata mei-
dän syndistä elämätän/ ia saada sinun cansas
tjancatiefisen elämän; Sinun Poicas Jesuren
Christuren meidän Herran cautta/ Amen.

Tähän lisätän yxi näistä Seurawaisist Rucoyrift/ ihe
cunakin päiwänä wikkos.

I. Sunnundaina/ Manandaina ia Tuorstain/ tämä
Rucous

Sinua eläwätä Caickiwaldiasta
ia tjancatiefista Jesu Malata/ meidän HERAN
Jesuren CHRISTuren Jesä/ caickein Luojata
ia Holhojata/ ynnä sinun Poicas Jesusta Chri-
stusta/ meidän Herra/ ia P. Henge/ me rucoilem-
me/ Armada meidän päällem/ sen sinun Poicas
Jesuren Christuren ansion tähden/ jongas
sinun ihmellifest neuwostas olet tachtanut anda
uhriri tulla meidän Syndeim tähden/ ia asetit hä-
nen meile Walimiehet ia sowitzajar/ ettäs sinim
angaran wihās Mailman Syndiä wastan/ setä
sinun Laupiudes meidän päällem nähtäisit/ py-
hitä ia hallize meitä sinun P. Hengelläs/ coco/
Hallize ia Warjele sinun Christicundas/ anna
meille Armo/ että me sinun totisek sanasas/ Py-
häs

hās elämäs/ caikisa Bahwana Waellaisima.
 Warjele meidän Armollista Esiwaldam/ Hä-
 nen Cuningalista Majestetiäns/ ia coco sitä Cun-
 ningalist Huonetta/ neuwonandaita ia kaskyläisiä
 sinun Pyhän Nimes Cunniax/ ia meille caikille
 warjeluxeri ; Anna hywä mailmalist hallitust/
 anna meille meidän elaturem/ Rauha ia Lepo/
 anna onnelisia Neuvoia caikisa/ hywän tapait
 ystävitä/ J E S Bren C H R Jsturen meidän
 H E Xran cautta/ loca sinun cansas elä/ ia hailige
 totisesa J Bmaluden woimasa/ P. hengen canja
 qancailiseen/ Amen.

Sitten Luetan Rucous Cunnigan edest: Että mei-
 dän Armollistin Cunnigan &c.

II. Eijstain ia Periaidain/ tämä Rucous

CAlickiwaldias J Mmala ia laupias
 Jsa/ me kytämme sinua caikest sydämeist/ sinun
 moninaisten ia sanomattomitten hywän tecoins
 edestä/ cuins meille Köyhille Capsilles Armolli-
 sest tehnyt olet/ ia erinomaisest/ ettäs sulast armost
 Rackan Poicas cautta meitä lunastanut/ ia sen
 meille P. Sanas ja Sacramenteis cautta ilmoit-
 tanut olet: Tariten Armo/ Syndem anderi samis-
 ta/ Wanhurscautta ia qancailista elämätä/ cai-
 kille

fille Jhmisille/ jotta caturwaisella Eydämellä
ia wahwalla Bscolla sen izellens omistawat.
Ja me rucoilemma sinua/ Kacas Fairvallinen
Jsa/ pida sinun P. Sanas ia Ewangelumis
puchtana ia seftiana/ wariele ia wahwista Pat-
menita ia Sananpalkweltoita/ jotta sinun laumas
caizeman ia rawizeman pita/ tallä murhellisella
ajalla waäria Opettaita wastan.

Sitten rucoilemme sinua Luupias Jsa/ ettäs
Armollifesta Mailmallist Estwalda cakoisit/ eri-
nomaisest Hänen Cuningalist Majestetiäns/ Hä-
nen Cuning. Maj: Puolisata/ Ynnä Kuozin
Waldacunnan Perisörstia/ nqn mös Newon an-
daita ia kästylaista; Walaise heitä P. Hengelläs/
Jmalan cunniata ensist ia ennen caictia toimit-
taman/ Waldacunnan Terweyftä aina ekimän/
hywia ia terwellisia Neuwoja ajatteleman ia
pitämän.

Me Rucoilemma sinua mös Sodan Pää-
miesten ia Sotajoucon edest/ jotta Waldacun-
nan Bihollisia wastas owat/ wariele heitä caicti-
naisest waarast ia wahingost/ anna onni ia me-
nestys/ hywat ajaturet ia neuwot/ sinun Pyhä
Nimes cunniari/ Seuracundas warjeluxeri/
ia meidän Surulliselle Jsamaalem Rauhari ia
Newori.

Nyn mós Rucoilemä me sinua/ Waldacun-
nan Sotalaitwain ia Godan tarwetten edest/ ia
caickien cuin Waldacunnan hallituren ja Warje-
luren tarwitan/ estä HErra J Bmala caickinai-
nen wahingo ia waara/ ia anna caicki menestnä/
cuin CHristellisen Spin awuri/ ia meidän
Kackan Jsämaam Rauhari ia Warjeluxeri olla
taita.

Wymäiseldä Rucoilemma sinua Laupias
Jsä/ Armollisest caickia Jhmisiä cakoman/ jot-
ca surus ia murhes owat/ warjele meitä rutto
taudist ia äkilisest cuolemast/ näliäst ia callist a-
jast/ tulipalost ia weden hädäst/ cansan metelist
ia Eripuraisudest/ Kakeista ia raju ilmoista/
ia anna meille jocabaitwainen Kawindo/ siuna
wuorten työ/ Maan hedelmä/ ja mitä enä
Waldacunnan Hallituxelle/ ia Allamaihen tar-
peri tulla taita. Anna ychteinen sowindo/ B-
scollisus ia Kackaus toinen toistans wastan/
Johduta caickia Murhellisia/ jotca owat sairau-
des/ kiruus ja wairwas/ Fangiudes ia Meren
hädäs/ murhes ja tuscas: Nyn mós caickia
kõnhia Leskia ja Orwolapsia/ rascaita ia synny-
tätwäisiä Waimoja: Johduta caickia Matca-
miehia/ jotca heidän oitalla retkilläns/ Merellä
eli Mala owat (erinomaisest tämän Seuracun-
nan

nan Matcamiehtiä) että he Terwendelä ia hy-
 wäl sanomalla/ omilens jällens tulisit. Quia mei-
 tä/ ô Fairwallinen Jsa/ caitef Waarast ja Wa-
 hingost/ ia pysh meidän tykônâm/ että jo cummin-
 gin ehto joutu/ ja Mailman Loppu on Käsis.
 Ja cosea meidän Eliaticam loppunut on/ nijn
 Wapada meitä sinun JBMallisen ia Armollis-
 sen tahdhos peräst/ tästä surkiast Mailmast/ ia
 johdata Fairwallisen ia tjancaickisen Cunniaan/
 että me nijn caicki sinna/ nyt ia tjancaickisest kyt-
 täisim/ Ylistäisim ia Cunnioittaisim/ Amen.

Sitten Luetan Rucous Cunningan edest: Että mei-
 dän Armollisin Cuningam &c.

III. Reskriwiskon ia Louandain Luetan Litania/ elikä
 senperäst Seurawainen Rucous/toistnans.

K yrie Eleison.
 Christe Eleison.
 Kyrie Eleison.

H E Kra cuule meidän
 Rucourem.

K yrie Eleison.
 Christe Eleison.
 Kyrie Eleison.

H E Kra cuule meidän
 Rucourem.

H E K Ra Jumala fairwallinen
 Jsa.

H E K Ra J Bmalan Poica
 mailman wapahataja.

H E K Ra Jumala pyhä Hengi.

Armada meidän
 päällem.

Ole meille armollinen.

Ole meille armollinen.

Caikista synneistä.

Caikista eryrystä.

Caikesta pahasta.

Perkelen petorista ja juonista.

Pahasta äkillisestä cuolemasta.

Kuottoaudista ja callista ajasta.

Sodista ja tappelurista.

Capinoista ja rydoista.

Kakehista ja warallisesta ilma-
sta.

Zuli palosta ja walkian häädästä.

Tjancaikisesta cuolemasta.

Sinun pyhän Syndymises
tähden.

Sinun kärsimises / kirkvoitures
ja weres wuodaturen täh-
den.

Sinun Ristis ja cuolemas täh-
den.

Sinun pyhän ylösnousemises ja
taiwasen astumises tähden.

Kiusauren ja cuoleman ajalla.

Wymäisellä Duomiolla.

Holho meitä laupias

HERRA Jumala.

Autta meitä laupias

HERRA Jumala.

Warjele meitä lau-

pias HERRA

Jumala.

Warjele meitä lau-

pias H. Jumala.

Autta meitä laupias

HERRA Jumala.

Me wairwaiset syndiset rucoilem
ma sinua.

Eule meitä laupias
H. J. Bmala.

Ettäs pyhä Christillistä Seo-
racundas ymbärins mailmä
hallidzisit ia warjelisit.

Eule meitä laupias
H. J. Bmala.

Ettäs caicki Kircon Esimiehet/
Dispat/Papit ia Sananpal-
weljat/terwelises opis ia py-
häs elämäs pidäisit ia war-
jelisit.

Ettäs caicki wäärät opit ia pa-
henoret asetäisit.

Ettäs caicki erynet ia wietelhyt
palatäisit.

Että me Perkelen meidän jalca-
im ala polkia mahdäisim.

Ettäs vscollisia palweljoita si-
nun elohos lähätäisit.

Eule meitä laupias
H. J. Bmala.

Ettäs Sanalles sinun Henges
ia woimas andäisit.

Eule meitä laupias
Herra J. Bmala.

Ettäs caickia murhellisia ia heic
fomieliä lobdutaisit ia aut-
täisit.

Ettäs caickille Cuningoille ia
Waldamiehille rauhan ia so-
winnon andäisit.

Eule meitä laupias
H. J. Bmala.

Ettäs meidän Cuningam ia

Maanherran / ynnä coco Gu-
ningalisen huonen / Neuvon-
andaita ia Käskylästä warje-
listit ia auttaisit.

Ettäs caickia nütä jotca tuscas
ia hädäs orwat / auttaisit ia
warjelisit.

Ettäs caickia rascaita Vainoja
siunaisit ia auttaisit.

Ettäs caickille sairaille terwey-
den andaisit.

Ettäs caicki löyhät fangit pää-
stäisit.

Ettäs caickia lestiä ia orwolap-
sia corjaisit ia auttaisit.

Ettäs armahdaisit sinuas caic-
kein Jhmisten päälle.

Ettäs meidän wihollisillem / ca-
dehtioillem ia wainomiehil-
lem heidän syndins anderi an-
daisit ia heitä käändäisit.

Ettäs caickia Matkamiehiä /
wedellä ia maalla / sinun En-
gelittes cautta iohdataisit ia
warjelisit.

Ettäs hedelmät maasta ia mere-

Cuule meitä laupias
H. J. Bmala.

Cuule meitä laupias
H. J. Bmala.

Cuule meitä laupias
H. J. Bmala.

stā armolesest andaisit ia cas/ | Cuule meitā laupias
wataisit. | HERRA JB
mala.

Etās meitā armoliseft cuuliseft.

D J E S B Christe Jumalan Poica. Armada
meidān pāällem.

D Jumalan Cariz/ajoca pois otat mailman syn-
nit/ Holho meitā laupias Herra Jumala.

D Jumalan Caridza/ joca pos otat mailman syn-
nit. Cuule meitā laupias Herra Jumala.

D Jumalan Caridza/ joca pois otat mailman
synnit. Armada sinuas meidān pāällem.

Toissinans tāmā Rucons.

Herra Jumala Taiwallinen

Isä/ sinä tiedät etten me nijn moninaisissa ia
swrisa tuskissa/ inhimillisen heikkouden tähden/ tai-
da seisowaiset olla/ anna meille rkommin ja Sielun
terweys/ että me caickia nytā/ cuin meitā Synnin
tähden waiwawat/ sinun Pyhän awus cautta woitta taidaisim;
Sinun Poicas Jesuren Christuren meidān H. cautta Amen.

Sitten Lueta n Rucons Cuningan edest:

Joca Saarnan jälken tāmā:

Etā meidān Armollisin Kuningam ia Herrā/
meidān caickein paraxē/ suojeluxerem ia war-
jeluxerem/ Merelā ia Maala/ matcala on/
Waldacunnan Wihollisia wastan/ ia coco Isän-
maan warjellus tāmān Matcan hywāl lopettami-
sel iapäättämisel on. Nijn rucoileme caicki Jumala-

ta Caietw: uscollifesta/ että hän tahdois kastea
 nytä tairwallisia Sotajoukkoja/ nytä Pyhiä war-
 tioita/nytä woimallisia hyviä Engeleitä/ että he o-
 liste Cunningal. Maq: ia coco sen Cunig: Maq: in
 seurā johdattajat/ warjelemas H. Kunin. Maq: ^{ans}
 caifest onnettomudest/ wahingost ia waarast/ että
 me sillä wälitä/ ewliffine hyviä sanomita/ H. Cu-
 ningalifesta Maq: ^{cans}/ ia wijmäin saissimme H. Cu-
 ning: Maq: cotta/ rauhan ia hywin toimitettuun a-
 stain cansa. Tahdois mos Jumala H: E: Maq: ns
 rackan puolisan/ meidän Armolliseman Drotning-
 gin/ isällifest caikella Hengellisellä ia Keuwillisella
 siunaarella caunista/ armollifest anda Kosin wal-
 dacunnā Perisörstin Armollifest caiwata tiäs ia ar-
 mos/ hänen P. Nimens Cunniari ia Isämaan
 löhduturer ia wahwisturer. Jumala cazocon ar-
 mollifest Drotning Christinan puolen: Siunais ia
 warieltis Waldacunnan Cortiat Wircamiehet/
 Raadi Herrat ia Käskyläiset. Jumala Caietw.
 tahdois siunata Waldacunnan asuwastia/ elato-
 xel/ ia wialial/ Jumalishudel/ kessindisel rackaudel/
 ia yrimeelishudel/ että me caiki nihin Tairwallisin/
 Rauhallisin asunastijoin euguturi ia eoduri tu-
 lenumma; Jesuren Christuren meidän H. cautta.

Käsitäsi p. 18.

Sitten maisturetan Seuracunnalle monicahdat erinomaiset tar-
 per/ nyuquun: Matocumiehit/ Saivahissa ia muissa
 jencaldaisst.

Ja wijmäin päättä: Nämēidän ruconyell.

~~317 II 39~~

~~L XVI 6~~

Ro. Nahtauskäs.

Muutamat

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 1245

KPL. 1.

mf. X.

